

KÖZHASZNÚSÁGI JELENTÉS 2007

„INFONIA” Információs Társadalomért, Információs Kultúráért
Közhasznú Alapítvány

Székhely: 1111 Budapest, Műegyetem rkp. 9.

Adószám: 18241611-2-43

Közhasznúsági fokozat: közhasznú szervezet

Közhasznúsági végzés: 11.Pk60.853/2000/2

Budapest, 2008. május 09.

Tartalom

1. Számviteli beszámoló – egyszerűsített mérleg (ezer Ft-ban).....	3
2. EREDMÉNYLEVEZETÉS (ezer Ft).....	4
3. A vagyon felhasználásával kapcsolatos kimutatás.....	5
4. Kimutatás a költségvetési támogatás felhasználásáról.....	5
5. A vezető nyújtott juttatások összegeinek kimutatása.....	6
6. Célszerinti juttatások.....	6
7. A közhasznú tevékenység rövid tartalmi beszámolója.....	6
Az INFONIA Alapítvány 2007-ik évi kutatási projektjei.....	8
Az ITTK munkatársainak publikációi 2007-ben.....	10
Hipergalaktika 01.....	14
Az INFONIA munkatársainak előadásai 2007-ben.....	14
Az ITTK-INFONIA Csoport kiadványvilága.....	17
Könyvprogram 2007.....	17
Információs Társadalom folyóirat.....	19

1. Számviteli beszámoló – egyszerűsített mérleg (ezer Ft-ban)

2007				
Sorsz. a	Tétel megnevezése b	Előző év c	Helyesbítés d	Tárgyév e
1	A. Befektetett eszközök (2-4. sorok)	3530		2501
2	I. IMMATERIÁLIS JAVAK	0	0	0
3	II. TÁRGYI ESZKÖZÖK	3530		2501
4	III. BEFEKTETETT PÉNZÜGYI ESZKÖZÖK	0	0	0
5	B. Forgóeszközök (6-9. sorok)	83653		37056
6	I. KÉSZLETEK	229		3621
7	II. KÖVETELÉSEK	59380		32998
8	III. ÉRTÉKPAPÍROK	977		8
9	IV. PÉNZESZKÖZÖK	23067		429
10	C AKTÍV IDŐBELI ELHATÁROLÁSOK			
11	ESZKÖZÖK (AKTÍVÁK) ÖSSZESEN (1+5. SOROK)	87183	0	39557
12	C. Saját tőke (12-16. sorok)	65839		37417
13	I. INDULÓ TŐKE	116		116
14	II. TŐKEVÁLTOZÁS	40977		65723
15	III. LEKÖTÖTT TARTALÉK			
16	IV. ÉRTÉKELÉSI TARTALÉK			
17	V. TÁRGYÉVI EREDMÉNY (KÖZHASZNÚ TEVÉKENYSÉGBŐL)	24746		-28422
18	VI. TÁRGYÉVI EREDM. (VÁLLKOZÁSI TEVÉKENYSÉGBŐL)			0
19	E. Céltartalékok			
20	F. Kötelezettségek (20-21. sorok)	19420		2140
21	I. HÁTRASOROLT KÖTELEZETTSÉGEK			
22	II. HOSSZÚ LEJÁRATÚ KÖTELEZETTSÉGEK			
23	III. RÖVID LEJÁRATÚ KÖTELEZETTSÉGEK	19420		2140
24	G. PASSZÍV IDŐBELI ELHATÁROLÁSOK	1924		0
25	FORRÁSOK (PASSZÍVÁK) ÖSSZESEN (11+1718+19)	87183		39557

Budapest, 2008. május 09.

Dr. Karvalics László
 elnök

2. EREDMÉNYLEVEZETÉS (ezer Ft)

2007

Sorsz. a	Tétel megnevezése b	Előző év c	Helyesbítés d	Tárgyév e
1	A. Összes közhasznú tevékenység bevétele (I.+II.)	168307		117274
2	1. Közhasznú célú működésre kapott támogatás	15778		57973
3	a) alapítótól			
4	b) központi költségvetéstől	15743		57909
5	c) helyi önkormányzattól			
6	d) egyéb	35		64
7	2. Pályázati úton elnyert támogatás			
8	3. Közhasznú tevékenységből származó bevétel	142414		58737
9	4. Tagdíjból származó bevétel			
10	5 Egyéb bevétel	10115		564
11	B. Vállalkozási tevékenység bevétele	0		0
12	C. Összes bevétel (A+B)	168307		117274
13	D. Közhasznú tevékenység ráfordításai	143561		145696
14	Anyagjellegű ráfordítások	121340		113130
15	Személy jellegű ráfordítások	19732		31017
16	Értékcsökkenési leírás	2106		1543
17	Egyéb ráfordítások	1		6
18	Pénzügyi műveletek ráfordításai	382		0
19	Rendkívüli ráfordítások	0		
20	E. Vállalkozási tevékenység ráfordításai	0		0
21	Anyagjellegű ráfordítások			
22	Személy jellegű ráfordítások			
23	Értékcsökkenési leírás			
24	Egyéb ráfordítások			
25	Pénzügyi műveletek ráfordításai			
26	Rendkívüli ráfordítások			
27	F. Összes ráfordítás (D+E)	143561		145696
28	G. Adózás előtti eredmény			
29	H. Adófizetési kötelezettség			
30	I. Tárgyévi vállalkozási eredmény (G-H)			
31	J. Tárgyévi közhasznú eredmény (A-D)	24746		-28422

Budapest, 2008. május 09.

Dr. Karvalics László
 elnök

3. A vagyon felhasználásával kapcsolatos kimutatás

Megnevezés	Előző évi összeg (Ft)	Tárgyévi összeg (Ft)	Változás	
			%	Ft
Induló saját tőke	41 092 228	65 838 544	160,22%	24 746 316
Tőkeváltozás összesen	24 746 316	-28 422 285	-114,85%	- 53 168 601
Tőkeváltozás összegére ható tényezők:			0,00%	-
- előző évi eredmény		0	0,00%	-
- szabad pénzeszköz befektetési portfóliójának eredménye			0,00%	-
- tárgy évi beruházás				
- értékcsökkenés			0,00%	-
- adott támogatás			0,00%	-
- közhasznú tevékenység eredménye	24 746 316	-28 422 285	-114,85%	- 53 168 601
- egyéb közhasznú tevékenység tárgyévi eredménye (értékcsökkenés nélkül)	24 746 316	-28 422 285	-114,85%	- 53 168 601
- vállalkozási tevékenység tárgyévi eredménye			0,00%	-
Tárgy évi záró saját tőke (induló+tőkeváltozás)	65 838 544	37 416 259	56,83%	- 28 422 285

4. Kimutatás a költségvetési támogatás felhasználásáról

Az INFONIA Alapítvány 2007-ban költségvetési támogatást kapott

Támogatást nyújtó megnevezése	Támogatás		Felhasználás célja	Felhasználás összege (Ft)			Elszámolás határideje
	Időpontja	Összege		Előző évi	Tárgyévi	Tárgyévut követő	
APEH (1% közcélú adomány)	2007. október	64 341	Köz célú adomány	--	--	--	--
NCA	2007.10.10	2 100 000	Működési			2 100 000	2008. év
NJSZT	2007.01.24	1 000 000	információs társadalom folyóirat támogatás		1 000 000		2008. év
HEFOP	2006.06.26	26 696 363	Kismama Reintegrációs Centrum	5 030 690	10 481 870	6 153 113	2008. év
HEFOP	2006.09.01	19 909 530	Szociális Informatikai Segítő Foglalkozású-aknak – Képzési Központ	0	6 591 818	13 317 713	2008. év
NCA	2007.09.01	3 054 368	CIVILINFO képzés			3 054 368	2008. év
ORTT Műsorszol- gáltatási Alap	2007.10.12	940 000	Szavak és képek között: médiatörténelem, infor- mációtörténelem			940 000	2008. év

5. A vezető nyújtott juttatások összegeinek kimutatása.

Az INFONIA Alapítvány 2007-ben tisztségviselőknek az alábbi juttatást adta:

Ilyen kifizetés nem történt.

6. Célszerinti juttatások

Juttatások megnevezése	Előző évi összeg (Ft)	Tárgyévi összeg (Ft)	Változás	
			%	Ft
Közhasznú tevékenység keretében nyújtott	0	0	0	0
- adóköteles pénzbéli támogatás	0	0	0	0
- adóköteles nem pénzbéli támogatás	0	0	0	0
- adómentes pénzbéli támogatás	17 150 000	25 681 000	149,74%	8 531 000
- öszöndíj	17 150 000	25 681 000	149,74%	8 531 000
- adómentes természetbeni támogatás	0	0	0	0
Egyéb célszerinti, de nem közhasznú tevékenység keretében nyújtott támogatás	0	0	0	0
- pénzbéli támogatás	0	0	0,00	0
- nem pénzbéli támogatás	0	0	0,00	0

7. A közhasznú tevékenység rövid tartalmi beszámolója

2007-re vonatkozó terveink között sarkalatos tételeként szerepelt a kormányzattal való kapcsolat megerősítése, mivel a kormányzat, korábbi pozícióit részben feladva az információs társadalom fejlesztésének vezetésében gyakorlatilag megszűnt kutatások és stratégiai anyagok megrendelője lenni. Mindez persze nem az Infonia Alapítvánnyal kapcsolatos döntés, a területen működő, hasonló témával foglalkozó kutatóintézeteknek is jellemzően az a tapasztalata, hogy a kormányzat a korábbiaknál kevésbé aktív ezen a területen és kevésbé támaszkodik az akadémiai és piackutatói szaktudásra. Sajnos 2007-ben bár sikerült a szakmai együttműködést megerősíteni az illetékes minisztériummal (GKM), de meghatározó kormányzati projektek továbbra sem indultak. 2008 azonban az eInclusion éve lesz idehaza, és több ezzel kapcsolatos projektben az Infonia Alapítvány fontos szakmai partnerként vesz részt, mindez azzal a reménnyel is kecsegtet, hogy a kormányzat újra aktívabb lesz ezen a területen és felhasználja a 10 éves ITTK és Infonia Alapítvány szakmai kompetenciáit.

2007-ben terveztük, hogy arculatadó éves jelentéseink (részletes leírásukat lásd külön) szakmai konferenciákhoz kötődve még jobban szervesülnek a területen folyó diskurzusokba. Örömmel jelenthetjük, hogy mindhárom éves jelentésünk meghatározó konferenciákon tudott megjelenni. Először az információs társadalom előrehaladásával foglalkozó nemzetközi jelentésünk IT Világtrendek konferenciájára került sor 2007. április 12-én a Millenárison.

Másodikként a sorban magyar jelentésünk meghatározó részét képezte a májusban kifutó Internethajónak, ahol a jelentésből kiinduló önálló kiadványt, a Kék Noteszt készítjük szakmai partnereinkkel. Végül az e-kormányzattal foglalkozó éves kiadványunk a Piac és Profit nagy, novemberi konferenciáján mutatkozott be és megjelent a Piac és Profit novemberi számában is. Mindez igazolta, hogy érdemes a jelentéseket szakmai eseményekhez rögzíteni a jövőben is. (A jelentésekkel kapcsolatos 2008-as terveinket a kiadványunk végén találja.)

Ha már kiadványok, ejtsünk szót Intézetünk ez irányú egyéb tevékenységeiről is. Tovább folytatódott a Gondolat Kiadóval közös könyvprogramunk, négy könyv megjelentetésével, ezekről külön is olvashatnak a jelentésünk vonatkozó részében. Határidőre, szinte már óramű pontossággal megjelent folyóiratunk mind a négy száma három esetben tematikus formában, egyszer pedig rendhagyó módon külön tematika nélkül – lentebb ezt is részletesebben bemutatjuk. Fontos változás érte az információs társadalom társadalmi vetületeivel és híreivel foglalkozó INFINIT Hírlevelet, amely 1999 óta közel négyszáz számot ért már meg. Amellett, hogy kicsinosodott INFINIT, önálló szerkesztőségi rendszert is kapott, valamint rovatstruktúrája is megújult. Ennek köszönhetően látogatottsága is ugrásszerűen megnőtt. Az INFINIT 2007 nyaratól az internetről is letölthető önálló rádióműsorral jelentkezik InfÓra címmel, minden negyedik kedden a Civil Rádióban, 2008-tól már egy órában.

Volt már szó rendezvényekről is, 2007-ben továbbra is jelentkeztek havi Szakmai Klubjaink, decemberben már a 61-ik alkalomnál tartottunk. 2007 szeptemberében „vendégszerepelt” a klub a Kutatók éjszakáján is, ahol nagy sikerrel beszélgettünk sci-fi írók részvételével arról, hogy milyen lesz Magyarország 2050-ben. A szakmai klubokhoz időben kötve márciustól elindítottunk egy ITTK-INFONIA kutatói klubot is, amelyet „reader”-nek neveztünk el, mivel célja az információs társadalom klasszikus irodalmának közös feldolgozása. 2007-ben Webster, Bell, Castells, Beniger és Mattelart szövegeit nyüstöltük – részben ennek eredményeként született meg decemberre az információs társadalom fogalmával és diskurzusaival foglalkozó tanulmányunk, amelyet az ITTK-INFONIA 10-ik születésnapján adunk az érdeklődők kezébe, de bárki számára elérhető az ITTK-INFONIA születésnap oldalán is.

Végül fejezzük be ezt a hosszúra nyúlt ismertetést az ITTK-INFONIA születésnapjával, amire 2008. február 7-én kerül sor egy hatalmas játék keretében a Lurdy Házban. Mivel év eleji rendezvényről van szó, az ITTK-INFONIA 2007 őszének túlnyomó részét ennek előkészítésével, és a kapcsolódó kiadványok, események elkészítésével töltötte. Az ünnepi oldalon (<http://www.ittk.hu/web/10eves.html>) minden részletesen megtalálható, így itt csak röviden említenénk meg, hogy mennyi mindennel ünnepeljük a 10-ik születésnapot:

- A mögöttünk álló 10 évvel foglalkozó két évtizedjelentés, a magyar és a nemzetközi trendek feltárásával.
- A már fentebb említett, az információs társadalom fogalmát körbejáró tanulmány.
- A Galaktikával közösen készített Hipergalaktika első száma, ahol ITTK-INFONIA-s kutatók reflektálnak az IT világgal foglalkozó tudományos-fantasztikus novellák állításaira.
- Az Index.hu-n és az INFINIT oldalán megjelenő tíz darabos cikksorozat, amely az elmúlt évtized kapcsán olyan témákat mutat be könnyedebb stílusban, mint a virtuális játékok, az internet árának változása, az internetes keresés, az internetes cenzúra, a mobil kütyük világa, az internetes celebritások, a társadalmi tőke, a jövő megjóslása, a fenntartható fejlődés és végül az információs korszakváltás.

- Az Információs Társadalom folyóirat régebbi cikkeiből álló sorozat, amelyet számunkra fontos és megbecsült, közismert szakemberek ajánlanak az olvasók figyelmébe.
- Fotógaléria a 10 év meghatározó és szívünknek kedves pillanataival.
- Egy vicces „annulal”, ami ennek a komoly évösszegző jelentésnek a lazább párja és az elmúlt tíz év napos oldalát mutatja be, szándékunk szerint humoros formában.
- És zárásképpen egy meglepetés, amelyről csak a születésnap bulin van módunkban lerántani a leplet.

Mozgalmas évet zártunk tehát, és 2008-ra ráfordulva már tervezzük a következő tízet – a 2008-ra vonatkozó terveinkről a kiadványunk végén olvashat konkrétumokat.

Az INFONIA Alapítvány 2007-ik évi kutatási projektjei

Az Infonia Alapítvány 2007-ban is dolgoz idős szakot és számos kutatási és egyéb projektet tudhat maga mögött. Miután az intézet működését elsősorban ezek a munkák biztosítják, így kiemelt szerepet töltenek be a Csoport életében. Az alábbiakban az év kutatásainak rövid összefoglalását, fontosabb adatait mutatjuk be.

A projekt megnevezése: Kismama Reintegrációs Centrum

Megrendelője: ESZA Kht – HEFOP

Kivitelezője az ITTK Csoporton belül: INFONIA Alapítvány

Időtartama: 2006. május - 2008. április

A projekt vezetője: Bényei Judit

Részvevő munkatársak: Rab Árpád Szörény, Janda Zsuzsa, dr. Kósa Zsuzsa, dr. Nuridsány Judit

A projekt rövid leírása: A program keretében egy integrált nevelési-képzési-foglalkoztatási központot hoztunk létre, Kismama Reintegrációs Centrum néven, amely tanácsokkal, képzéssel és ICT segítségével végezhető távmunkás foglalkoztatási csomaggal látja el a célcsoportba bevont kisgyermekes anyákat. A képzések az információs társadalomra jellemző új munkakörökre készítik fel az anyákat (pl. webtartalom menedzser, online kutatási asszisztens, hírvadász, online pályázatíró). A projekt a képzés és a munkavégzés időtartama alatt „azonos térben” megoldja a gyermekek színvonalas, játszóházi ellátását is, ami a gyermeke mellett otthon levő kismama számára igen fontos szempont. A projekt lebonyolítását a Humánerőforrás-fejlesztési Operatív Program Irányító Hatóság (HEFOP IH) által kiírt pályázaton elnyert támogatás tette lehetővé.

A projekt megnevezése: Szociális Informatika Segítő Foglalkozásúaknak - Képzési Központ

Támogatója: Humánerőforrás-fejlesztési Operatív Program Irányító Hatóság (HEFOP IH)

Kivitelezője az ITTK Csoporton belül: INFONIA Alapítvány

Időtartama: 2006. november – 2008. március

A projekt rövid leírása: A projekt során 100 szociális segítő számára nyílt lehetőség számítógépes, internetes és információs társadalmi ismeretekhez; a hátrányos helyzetűeknek (kiemelten romák, mozgáskorlátozottak, nők) átadható távtanulási és távoktatási, valamint munkaerőpiaci pedagógiai, pszichológiai és Európai Unió ismeretekhez jutni. A képzés során az ITTK munkatársai szervezőként és oktatóként is egyaránt részt vállaltak a feladatokból. A kedvező hallgatói visszajelzések után elindult a projekt méltó folytatása a CivilInfo

A projekt megnevezése: Elektronikus kormányzat első kézből

Megrendelője: Miniszterelnöki Hivatal Elektronikus kormányzati Központ

Kivitelezője az ITTK Csoporton belül: INFONIA Alapítvány

Időtartama: 2007. január-december

A projekt vezetője: Molnár Szilárd

Részt vevő kutatók: Borovitz Tamás, Csótó Mihály, Nyáry Mihály, Rab Árpád, Simon Éva

A kutatás rövid leírása: E-kormányzat hírlevél létrehozása, nemzetközi tapasztalatok gyűjtése, joganyag gyűjtése, adatbázisba rendezése, annotációk készítése, folyamatos szaktanácsadás.

A projekt megnevezése: Az IPTV sikeres üzleti modellje

Megrendelője: INVITEL Zrt.

Kivitelezője az ITTK Csoporton belül: INFONIA Alapítvány

Időtartama: 2007. január-március

A projekt vezetője: Rab Árpád

Részt vevő kutatók: Borovitz Tamás, Csótó Mihály, Gyenes Fruzsina, Takács Johanna

A kutatás rövid leírása: A kutatás egy nemzetközi körképen alapuló szekunder kutatás, amely az IPTV szolgáltatás sikerességét és üzleti modelljét tanulmányozza, az általános trendek mellett nyolc kiemelt országban.

A projekt megnevezése: Szakmai kiállítások - régi és új kommunikációs csatornák szerepe a magyar társadalomban

Megrendelője: HUNGEXPO Zrt.

Kivitelezője az ITTK Csoporton belül: INFONIA Alapítvány

Időtartama: 2007. január - június

A projekt vezetője: Rab Árpád

Részt vevő kutatók: Borovitz Tamás, Csótó Mihály, Székely Levente

A kutatás rövid leírása: A kutatás két nagy, jól elhatárolható részből állt. Az első tanulmány a print és az online kommunikációs csatornák szerepét, fogyasztási szokásait és hatását vizsgálta a magyar társadalom egészében. A második rész a szakmai kiállítások online megjelenését, az új marketingrendszereket, az internet hatását vizsgálta nemzetközi szinten, különös tekintettel a környező országokra.

A projekt megnevezése: A digitális televíziózásra történő átállás társadalmi hatásainak elemzése

Megrendelője: Alkalmazott Kommunikációtudományi Intézet (AKTI)

Kivitelezője az ITTK Csoporton belül: INFONIA Alapítvány

Időtartama: 2007. január – február

A projekt vezetője: Csótó Mihály

Részt vevő kutatók: Borovitz Tamás, Kincsei Attila, Rab Árpád, Takács Johanna

A kutatás rövid leírása: Az AKTI megbízásából készült kutatás a digitális televíziózás elterjedésének egyre fontosabb kérdésével foglalkozott, a nemzetközi tapasztalatok feldolgozásával, társadalomtudományi megközelítéssel vizsgálta a digitális átállás várható problémáit és megoldásának lehetőségeit.

A projekt megnevezése: Fiatalok Vas megyében

Megrendelője: Vas Megyei Önkormányzat

Kivitelezője az ITTK Csoporton belül: ITTK Kft.

Időtartama: 2007. február – április

A projekt vezetője: Székely Levente

Részt vevő kutatók: Gyenes Fruzsina, Kollányi Bence, Kurucz Erika

A kutatás rövid leírása: A Vas megyei önkormányzat megbízásából készült kutatás célja a megyei ifjúsági cselekvésprogram megalapozása volt. A kutatás három részből állt: másodelemzés az Ifjúság2004 adatain; 15-29 éves fiatalokkal készült fókuszcsoporthoz tartozó kutatás; a terület (ifjúságügy) szakértőivel készült mélyinterjúk. A kutatás eredménye egy összefoglaló tanulmány és prezentáció.

A projekt megnevezése: Fókuszcsoporthoz tartozó IPTV kutatás

Megrendelője: GKIeNET Kft.

Kivitelezője az ITTK Csoporton belül: INFONIA Alapítvány

Időtartama: 2007. szeptember-október

A projekt vezetője: Pintér Róbert

Részt vevő kutatók: Gyenes Fruzsina, Kincsei Éva

A kutatás rövid leírása: A kutatás során két fókuszcsoporthoz tartozó beszélgetés készült budapesti és főváros környéki IPTV előfizetők és IPTV-re előfizetni szándékozók bevonásával. A kutatás arra kereste a választ, hogy hogyan változnak meg a tévéműsor nézési szokások az IPTV hatására, mennyire ismerik és használják a résztvevők az IPTV-t és szolgáltatásait, valamint mit gondolnak az előnyének és hátrányának.

Az ITTK munkatársainak publikációi 2007-ben

Szerző: Albert Fruzsina–Dávid Beáta–Molnár Szilárd

A publikáció címe és megjelenésének adatai: Internet-használat és kapcsolati erőforrások időbeni alakulása Magyarországon. Egy longitudinális vizsgálat eredményei. In: Szociológiai Szemle 2007/3–4, 41–59. old.

Rövid leírás: Elemzésünkben azt vizsgáljuk, hogyan hat a kapcsolatokra az Internet használata, illetve az egyének kapcsolathálózati jellemzőinek van-e kimutatható hatása az Internet-használat terjedésére. Longitudinális vizsgálatunk empirikus alapja a World Internet Project 2001 és 2003 között végzett három adatfelvétele.

Szerző: Borovitz Tamás, Csótó Mihály, Kincsei Attila, Rab Árpád, Takács Johanna

A publikáció címe és megjelenésének adatai: A digitális televíziózásra történő átállás társadalmi körülményei és hatása a nemzetközi tapasztalatok tükrében. In: AKTI-füzetek 10., Alkalmazott Kommunikációtudományi Intézet, 2007.

Rövid leírás: A tanulmány a digitális televíziózásra történő átállás társadalmi hatásait, nehézségeit és buktatóit, illetve az átállás zökkenőmentes lebonyolításának lehetőségeit vizsgálja, nemzetközi példák alapján.

Szerző: Borovitz Tamás – Kurucz Erika

A publikáció címe és megjelenésének adatai: Felemás korlátgyakorlatok. Az online cenzúra tíz éve. In: Index.hu, <http://index.hu/tech/net/cenz9461/>

Rövid leírás: Az elmúlt tíz esztendő az internethasználat szabadsága témakörén keresztül közelítettük meg. Úgy véljük, hogy a politika és az információs-kommunikációs technológia metszéspontjainak, kölcsönhatásainak áttekintése révén sok tekintetben láttelepet kaphatunk erről az időszakról. Áttekintés az online cenzúra történetéről.

Szerző: Csótó Mihály

A publikáció címe és megjelenésének adatai: EFITA 2007: Az Európai Agrárinformatikai Szövetség konferenciája az IKT szerepéről a vidéki környezet védelmében és a fenntartható fejlődésben. In: Információs Társadalom folyóirat 2007/4. szám

Rövid leírás: Beszámoló az európai agrárinformatikai szövetség ötödik konferenciájáról.

Szerző: Csótó Mihály

A publikáció címe és megjelenésének adatai: Elektronikus Kormányzat – van-e új a nap alatt? In: Információs Társadalom folyóirat 2007/1. szám

Rövid leírás: Beszámoló az Issy-les-Moulineaux-ban megrendezett nemzetközi e-kormányzati konferenciáról.

Szerző: Dombi Gábor, Kollányi Bence, Molnár Szilárd

A publikáció címe és megjelenésének adatai: Társadalmi befogadást most! Az életminőség, digitális esélyegyenlőség és a társadalmi megújulás Magyarországa. eInclusion éves jelentés

Rövid leírás: A befogadó információs társadalom, az eInclusion témakör első átfogó elemzése Magyarországon.

Szerző: Futó Péter – Kollányi Bence

A publikáció címe és megjelenésének adatai: Az Európai Unió e-inclusion programja és a magyarországi helyzet, Információs Társadalom folyóirat 2007/3. szám

Rövid leírás: Az írás a VII. Szociális Informatikai Műhelykonferencián elhangzott előadás kibővített változata. Bemutatja az e-Inclusion mérésének legfontosabb előzményeit, illetve ismerteti az unió nyílt koordinációs módszerét.

Szerző: Gyenes Fruzsina, Kollányi Bence, Kurucz Erika, Székely Levente

A publikáció címe és megjelenésének adatai: Fiatalok Vas megyében – Háttér tanulmány A Megyei Ifjúsági Cselekvésprogramhoz. Letölthető a Vas Megyei Művelődési és Ifjúsági Központ honlapjáról: <http://www.vmmik.hu>

Rövid leírás: A Vas megyei önkormányzat megbízásából készített, a Vas megyei fiatalok élethelyzetét, informálódási szokásait feltáró átfogó kutatás zárótanulmánya.

Szerző: Kollányi Bence

A publikáció címe és megjelenésének adatai: Wikinómia: hogyan változtat meg mindent a tömeges együttműködés? (Recenzió), Információs Társadalom folyóirat 2007/4. szám

Rövid leírás: A recenzióban a szerző Don Tapscott és Anthony D. Williams azonos című könyvének fontosabb állításait mutatja be az egyenrangúak együttműködéstől a modern tudásmegosztáson alapuló ideagórákig.

Szerző: Molnár Szilárd

A publikáció címe és megjelenésének adatai: Egyedül kuglizni, egyedül szörfözni? In: Civil Fórum folyóirat, 2007/2. szám, Székelyudvarhely, 30-34. old.

Rövid leírás: A cikk azt a problémakört járja körül, hogy vajon szükség van-e napjainkban a civil társadalom gondolatvilágára, miben tud hozzájárulni a modern információs társadalmak jobb megértéséhez ez a majdnem elfeledett fogalom?

Szerző: Pintér Róbert

A publikáció címe és megjelenésének adatai: Ahol nem a Google fújja a passzátszelet. In: INFINIT 2007. 12. 31. Az írást átvette az Index, amely a 10 éves ITTK születésnapjára sorozatának részeként megjelentette a cikket: <http://index.hu/tech/net/search8149/>

Rövid leírás: A cikk az internetes keresés elmúlt évtizedbeli trendjeiből szemezget és bemutatja hogyan változott meg az információkeresés és feldolgozás az internetnek köszönhetően.

Szerző: Pintér Róbert (szerkesztő)

A publikáció címe és megjelenésének adatai: Információs társadalom: az elmélettől a politikai gyakorlatig (Gondolat – Új Mandátum, Budapest, 2007)

Rövid leírás: A kötet az ITTK Network for Teaching Information Society (NETIS) projektjének keretén belül készült információs társadalom tankönyv magyar nyelvű kiadása (az angol és görög nyelvű verziók 2008-ban látnak nyomtatásban is napvilágot).

Szerző: Pintér Róbert

A publikáció címe és megjelenésének adatai: Úton az információs társadalom megismerése felé In: Pintér Róbert szerk.: Információs társadalom: az elmélettől a politikai gyakorlatig, Gondolat – Új Mandátum, Budapest, 2007

Rövid leírás: A cikk az információs társadalommal foglalkozó tankönyv felvezető fejezete, amely a fogalom meghatározását mutatja be.

Szerző: Pintér Róbert

A publikáció címe és megjelenésének adatai: Divatos hívószavak, nagy elméletek, fejlesztési szupernarratívák és metanarratívák – Az információs társadalom jelentésvilága In: Pintér Róbert szerk.: Információs társadalom: az elmélettől a politikai gyakorlatig, Gondolat – Új Mandátum, Budapest, 2007

Rövid leírás: A cikk az információs társadalommal foglalkozó tankönyv befejező fejezete, amely a téma összegzését mutatja be.

Szerző: Pintér Róbert

A publikáció címe és megjelenésének adatai: Kommunikálni márpedig kell In: Metagalaktika 9.5, 2007. május

Rövid leírás: Gondolatok William Shunn – A csillagközi csomagvesztés alkalmazott ágazatai c. novellájának margójára.

Szerző: Pintér Róbert (szerkesztő)

A publikáció címe és megjelenésének adatai: Kék Notesz 2007 – A 8. Internethajó helyzetjelentése (Készítette az ITTK és a GKINET Kft. közös kutatócsoportja, 2007. február – április)

Rövid leírás: A 8. Internethajó utasai számára készített átfogó és határozott értékeléseket tartalmazó tanulmány célja, hogy a szakmai és a szélesebb közvélemény évente képet nyerhessen a magyar információs társadalom építésének eredményeiről, az infokommunikáció magyarországi helyzetéről.

Szerző: Pintér Róbert

A publikáció címe és megjelenésének adatai: 36 órás munkanap az információs társadalomban. 8 óra munka, 8 óra pihenés, 8 óra szórakozás – 12 óra média? In: Agent Portál, 2007. március 3. <http://index.hu/tech/uzlet/munka4775/>

Rövid leírás: A cikk az ún. multitasking jelenséget mutatja be, vagyis, hogy a számítógép és internet segítségével jellemzően egymással párhuzamosan több tevékenység is végezhető, aminek következtében „meghosszabbodik” a nap. Mindennek következménye van a munkavégzésre, a kikapcsolódásra és a kommunikációra egyaránt.

Szerző: Rab Árpád - Székely Levente

A publikáció címe és megjelenésének adatai: Változó ifjúság az információs társadalomban
In: Ifjúságsegítés – Probléma vagy lehetőség az ifjúság /Nagy Ádám szerk./ Belvedere –
Palócvilág – Új Mandátum, Budapest – Szeged, 2007

Rövid leírás: A tankönyv fejezete a fiatalok és az információs társadalom metszetével foglalkozik.

Szerző: Székely Levente

A publikáció címe és megjelenésének adatai: Információgazdaság In: Információs Társadalom
folyóirat, 2007/4. szám

Rövid leírás: Az írás recenzió Szabó Katalin és Hámori Balázs által jegyzett
Információgazdaság c. könyvről.

Szerző: Székely Levente

A publikáció címe és megjelenésének adatai: Magyar Nemzeti Ifjúságpolitikai Riport az
Európa Tanács (ET) részére – Fiatalok az információs társadalomban. In: MTA
Politikatudományok Intézete Budapest, 2007, Report On The Hungarian National Youth
Policies for Council of Europe (EC) – Youth in information society (Institute For Political
Science Of The Hungarian Academy Of Sciences Budapest, 2007)

Rövid leírás: Az Európa Tanács részére készített nemzeti jelentés egyik fejezete, a fiatalok és
az információs társadalom metszetével foglalkozik.

Szerző: Székely Levente

A publikáció címe és megjelenésének adatai: A digitális jövő térképe – Gyorsjelentés a World
Internet Project 2007. évi magyarországi kutatásának eredményeiről. Szerzőtársak: Fábíán
Zoltán, Galács Anna, Gerhardt Erik, Körner Júlia, Kollányi Bence, Ságvári Bence, ITHAKA,
2007

Rövid leírás: A WIP hetedik adatfelvételére – a magyar társadalom internethasználóinak és
nem használóinak reprezentatív adataira – épülő gyorsjelentés.

Szerző: Székely Levente

A publikáció címe és megjelenésének adatai: A megkezdett út – a szociális szolgáltatók
helyzete az információs társadalomban Kolin Péterrel közösen. In: Információs Társadalom
folyóirat, 2007/2. szám

Rövid leírás: Egy a szociális szervezetek körében végzett, IKT hozzáférés – használat –
attitűdök témában lefolytatott kérdőíves kutatás eredményei kerültek összegzésre a nevezett
tanulmányban.

Szerző: Székely Levente

A publikáció címe és megjelenésének adatai: A jövő médiafogyasztói. In: Új Ifjúsági Szemle,
5. évf. 1. szám, 2007.

Rövid leírás: A tanulmány a fiatalok médiafogyasztásával foglalkozik az Ifjúság2004 és a
World Internet Project adatai alapján.

Szerző: Z. Karvalics László, Molnár Szilárd, Pintér Róbert

A publikáció címe és megjelenésének adatai: Leszakadóban? Kormányzati reform és
információs társadalom Magyarországon. In: Információs Társadalom folyóirat 2007/1. szám

Rövid leírás: A külső és belső kihívások kezeléséhez, a gazdaság életképességének megőrzéséhez, a tőkebefektetések folytatódásához, a hazai „féljóléti” rendszer életben tartásához már nem elég a rendszerváltás után kialakult „ipari korszakos” politikai rutin. S noha az információs kultúrában tapasztalható lemaradás a politikai, a gazdasági és a tudományos elit, valamint a lakosság közös felelőssége, valamennyi érintett a modernizáció legnagyobb beavatkozási képességű szereplőjére, az államra tekint. A cikk azt mutatja be, hogy ma Magyarországon a kormányzat és a közsféra tervezési és operatív tevékenységének minősége az információs társadalom megfelelő ütemű fejlesztésének záloga.

Hipergalaktika 01.

Az ITTK tíz éves születésnapjára készülődve merült fel az ötlet, hogy formabontó kísérletként ötvözzük a tudományos-fantasztikumot a társadalomtudománnyal, miközben az információtechnológiát állítjuk közös felületként a fókuszba. Az így megszületett 200 oldalas kiadvány a Galaktika együttműködésével jelent meg a Hipergalaktika sorozat első darabjaként. Az *edutainment* jegyében egyben egyetemi szöveggyűjtemény is felfogható. A kötet igyekszik felölelni és bemutatni az információs társadalom aktuális üzeneteit, mindegyik témát kétféleképpen dolgozva fel. Egyfelől novellaként, másfelől az információs társadalom tudományának ismereteit összegző, mai álláspontját bemutató népszerűsítő irodalomként: így igyekezve ötvözni a Galaktika legjobb hagyományait az ITTK legprogresszívebb anyagaival.

Valamennyi téma népszerű ma a novellaírók körében, és kiemelt jelentőséggel bír a területet kutatók és oktatók számára; ugyanakkor híven jelzi a 10 éves hazai információtársadalom-kutatás sarokpontjait, s remélhetőleg izgalmas kalandozást jelent az SF szerelmeseinek és az információs társadalom témája iránt érdeklődőknek is.

A 10 éves ITTK-INFONIA ebben a formában is köszönte partnereinek, az információs társadalom más kutatóinak, hallgatóinak az elmúlt esztendőök együttműködését.

Az ITTK-INFONIA munkatársainak a kötetben szereplő írásai:

- Rab Árpád: Test és védtelen lélek külön utakon
- Csótó Mihály: A fejlődés és a hatalom bűvkörében
- Z. Karvalics László – Székely Levente: A Hálózat(-lény) (logikai) csapdájában
- Gyenes Fruzsina: Túlélni a közösségi hálózatokat
- Kincsei Attila: Mi hajtja a szöszövszékét?
- Holczer Márton: Az intelligens otthon
- Kollányi Bence: Embergép
- Borovitz Tamás – Kurucz Erika: A tudományos-fantasztikus jelen
- Pintér Róbert: A jövő elkezdődött

Az INFONIA munkatársainak előadásai 2007-ben

Előadó: Székely Levente

Az előadás címe: Kommunikáció egy új közegben – kutatói kihívások Urbán Ágnessel közösen

Az előadás helyszíne és időpontja: Magyar Kommunikációtudományi Társaság – kommunikációkutatás és/vagy médiakutatás? című éves konferenciája, MTA Székház, Budapest, 2007. január 20.

Előadó: Pintér Róbert (moderátor)

Az előadás címe: Multinacionális nagyvállalatok és az innováció a magyar tartalomiparban

Az előadás helyszíne és időpontja: Web 2.2 Symposium, Budapest. A beszélgetés résztvevői: Schönleber Zoltán (RTL Klub), Simó György (T-Online), Vityi Péter (Microsoft Magyarország), 2007. március 1.

Előadó: Kollányi Bence

Az előadás címe: E-felkészültségi rangsorok: Az információs társadalmak fejlettségének nemzetközi összehasonlítása

Az előadás helyszíne és időpontja: IT Világtrendek 2007 Konferencia, Budapest, 2007. április 12.

Előadó: Molnár Szilárd

Az előadás címe: A versenyképesség humántényezői

Az előadás helyszíne és időpontja: Magyar Könyvtárosok Egyesületének éves konferenciája, Miskolc, 2007 április

Előadó: Pintér Róbert

Az előadás címe: Web 2.0 a könyvtárakban: kiút vagy zsákutca?

Az előadás helyszíne és időpontja: Középpontban a „használó”: a könyvtári szolgáltatások fejlesztésének lehetőségei, Miskolc, Hotel Pannónia, 2007. április 23.

Előadó: Pintér Róbert

Az előadás címe: Hozz két tejfölt! – A mobiltelefon hatása a társadalomra

Az előadás helyszíne és időpontja: Liberalizált távközlés a közép-kelet-európai régióban, Budapest, Kempinski Hotel Corvinus, 2007. április 25.

Előadó: Székely Levente

Az előadás címe: Fialok Vas megyében – megyei ifjúságkutatás eredményeinek bemutatása

Az előadás helyszíne és időpontja: Megyei Művelődési és Ifjúsági Központ, Szombathely, 2007. április 26.

Előadó: Molnár Szilárd

Az előadás címe: Digitális lejt vagy hegymenet?

Az előadás helyszíne és időpontja: VII. Szociális Informatikai Műhelykonferencia, Budapest, 2007 május

Előadó: Csótó Mihály

Az előadás címe: A digitális televíziózásra történő átállás társadalmi körülményei és hatása a nemzetközi tapasztalatok tükrében

Az előadás helyszíne és időpontja: 12. Televízió- és hangtechnikai Konferencia és Kiállítás, Budapest, 2007. május 2.

Előadó: Pintér Róbert

Az előadás címe: A 2007-es Kék Noteszről

Az előadás helyszíne és időpontja: Beköszöntő a nyolcadik Internethajó megnyitóján, 2007. május 10.

Előadó: Csótó Mihály

Az előadás címe: The indicators of internet usage: Does the net conceal or reduce inequalities according to regions and settlement size in Hungary?

Az előadás helyszíne és időpontja: XIII. European Conference Information systems in agriculture and forestry, Prága, 2007. május 16.

Előadó: Molnár Szilárd

Az előadás címe: A cselekvő állam – távlati és aktuális feladatok a közigazgatásban

Az előadás helyszíne és időpontja: Magyary Zoltán emlék-konferencia, Tata, 2007 június

Előadó: Székely Levente

Az előadás címe: Magyarország IKT használati mutatók

Az előadás helyszíne és időpontja: ITTK – Roma szakmai nap, Budapest, 2007. július 3.

Előadó: Csótó Mihály

Az előadás címe: Broadband usage and development in rural Hungary - positive and negative trends

Az előadás helyszíne és időpontja: Summer University on Information Technologies in Agriculture and Rural Development, Debrecen, 2007. augusztus 30.

Előadó: Molnár Szilárd

Az előadás címe: Az e-közigazgatás lakossági fogadtatása Magyarországon

Az előadás helyszíne és időpontja: Országos Közművelődési Telematikai Konferencia, Miskolc, MTA Székház, 2007 szeptember

Előadó: Pintér Róbert (moderátor)

Az előadás címe: A jövő információs társadalma – Magyarország 50 év múlva. A tudomány és a képzelet találkozása

Az előadás helyszíne és időpontja: Kutatók éjszakája központi rendezvény, Millenáris, Jövő Háza Teátrum, Budapest. A beszélgetés résztvevői: Antal József (vegyésszámológ, biokémikus, sci-fi író), Kovács „Tücsi” Mihály (a Galaktika magazin tudományos szerkesztője), Rab Árpád (kulturális antropológus, ITTK), 2007. szeptember 28.

Előadó: Pintér Róbert

Az előadás címe: Videó előadás a Millenárison megrendezésre kerülő internet kiállításon

Az előadás helyszíne és időpontja: Klikk – digitális játszótér, Jövő Háza, B-épület, 2007 szeptember-december

Előadó: Molnár Szilárd

Az előadás címe: Az e-ügyintézés jelenlegi helyzete Magyarországon

Az előadás helyszíne és időpontja: E-ügyintézés 2007, IIR konferencia, Budapest, 2007 október

Előadó: Pintér Róbert

Az előadás címe: Egy távmunkás kutató a távmunkáról: az elmélettől a számokon át a gyakorlatig

Az előadás helyszíne és időpontja: E-Önkormányzat konferencia, Távmunka és biztonsága szekció, Budapest, Best Western Hotel Hungária, 2007. október 11.

Előadó: Pintér Róbert

Az előadás címe: Kettő pont nulla – avagy van-e jövője a mai könyvtáraknak?

Az előadás helyszíne és időpontja: Új kommunikációs lehetőségek a könyvtárakban konferencia, Budapest, Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár, 2007. november 19.

Előadó: Csótó Mihály

Az előadás címe: Híd-e az internet? - kistelepülések az információs korban

Az előadás helyszíne és időpontja: A jövő tudósai, a vidék jövője - doktorandusz-konferencia, Debrecen, 2007. november 21.

Előadó: Pintér Róbert

Az előadás címe: Megjegyzések Jyrki J.J. Kasvi Future Democracy – The Challenges of the Information Society on the Democracy című előadása kapcsán (angol nyelven)

Az előadás helyszíne és időpontja: Budapest, Finnagora, 2007. december 6.

Előadó: Székely Levente

Az előadás címe: Szociális szervezetek információs társadalmi pozíciója

Az előadás helyszíne és időpontja: Szociálpolitikai és Munkaügyi Intézet TÁMOP 5.4.1 kiemelt projekt keretében, Göd, 2007. december 13.

Az ITTK-INFONIA Csoport kiadványvilága

Könyvprogram 2007

Könyvprogramunkban immár hagyományos módon partnerünkkel, a Gondolat Kiadóval arra vállalkozunk, hogy többéves, nagy ívű kiadói program tegye lehetővé az információs társadalom tudományos alapműveinek magyar nyelvű megjelenését, valamint a legjobb hazai szakmunkák kiadását. Ezen felül törekszünk a nemzetközi kitekintésre, illetve az információs társadalom történeti „dimenziójának” feltérképezésére.

A kiadói program sorozatai:

- Az információs társadalom klasszikusai
- Információ és társadalom
- Utak az információs társadalomba (ország-kismonográfiák)
- Információtörténelem

A program 2007-ben négy kiadvánnyal jelentkezett.

Az információs társadalom korai magyar irodalma (Gondolat Kiadóval)

2007-ben látott napvilágot Az információs társadalom korai magyar irodalma, amely az elmúlt három évtized információs társadalom tárgyú publikációból szemezget és mutatja be az olvasóknak, hogy mire koncentrált a hazai tudományosság ezen a téren. A magyar információs társadalom szakirodalma egy rangos, színes, nagyon frissen a nemzetközi

fejleményeket magán átszűrő és hasznosító irodalom. Így a munka során szem előtt tartott cél volt, hogy egy olyan válogatás jöjjön létre, amely magas absztrakciós szintű hozzájárulás az információs társadalomhoz, valamint amelyből meg lehet ismerni a hazai elméletörténet egyes szerzőit.

Nico Stehr: A modern társadalmak törékenysége (Gondolat Kiadóval)

A modern társadalmak törékenysége talán Stehr legátfogóbb, leginkább enciklopedikus kísérlete. Nico Stehr törékenység-fogalma (fragility) termékeny és sokoldalú kategória, mely már régóta bevonult a felsőoktatási curriculumokba. Stehr különös figyelmet szentel azoknak a szembeötlő társadalmi, politikai és gazdasági következményeknek, amelyeket a jelentősen kibővült egyéni cselekvőképesség von maga után a tudástársadalmakban, mint társadalmi kollektívákban. Egyáltalán nem biztos - mondja - hogy a tudástársadalmakban a nagyobb társadalmi intézmények képessége a cselekvésre (vagyis a kívánt eredmények elérésére) szintén hasonló mértékben növekszik. Amellett érvel, hogy a cselekvési kapacitás bővülésének a sebessége az egyes társadalmi alakzatok súlyától, illetve méretétől függ.

Információs társadalom: az elmélettől a politikai gyakorlatig (a Gondolat és az Új Mandátum kiadóval)

2007 szeptemberében jelent meg az ITTK-INFONIA vezette nemzetközi konzorcium tankönyve, az *Információs társadalom: az elmélettől a politikai gyakorlatig* magyar nyelven. A tankönyv a NET-IS (Network for Teaching Information Society – Hálózat az információs társadalom tanításáért) nemzetközi projekt keretében született. A projekt célja a Leonardo da Vinci-program támogatásával egy információs társadalommal foglalkozó elektronikus tananyag kifejlesztése és tanítása több európai országban. A társadalomtudományi szemléletű tankönyv célja az elméleti alapok és politikai gyakorlatok általánosabb nézőpontok szerinti megismertetése, sikeresen bevezetni az olvasókat, hallgatókat az információs társadalom témakörébe. A 246 oldalas tankönyv tizenhárom fejezetből áll, nagyobb témákat, részterületeket jár körbe (az információs társadalom fogalma, a technológia társadalmi szerepe, a hálózati társadalom, térhasználat, az innovációk, jogi-szabályozási kérdések, az Európai Unió információs politikája, elektronikus kormányzat, e-esélyegyenlőség, digitális kultúra, valamint elektronikus tanulás. (2008-ban várható a könyv angol és görög nyelvű megjelenése is.)

Novák Veronika: Hírek, hatalom, társadalom – Információáramlás Párizsban a középkor végén (Gondolat Kiadóval, Információtörténelem sorozat)

Az információáramlás történetét sajátos nézőpontból láttató könyv a nemzetközi szakirodalomban is újszerű módszertani felfogást valósít meg. Az eddigi kutatások egyrészt a legkisebb részletek (egyes intézmények, forráscsoportok, események), másrészt a legáltalánosabb szintézisek (pl. a média a középkorban) felől közelítették meg az információs jelenségeket. Egy konkrét közösség információháztartásának vizsgálata – melyre a szerző vállalkozik – egyensúlyt teremthet a kisebb részletek kidolgozottsága és az összefüggések feltárásának feladata között. Az adott közösség információs stratégiáinak vizsgálata mellett így nagyobb szerep juthat a befogadás, vagyis az információ-felhasználás elemzésének.

A kötetek megvásárolhatók a jobb könyvesboltokban, illetve a kiadó mintaboltjában, a Gondolat Könyvesházban (V. Károlyi Mihály u. 16, Petőfi Irodalmi Múzeum épülete) vagy közvetlenül megrendelhető a Kiadótól: 1088 Szentkirályi u. 16, tel.: 486-1527 v. 1528, e-mail: horvath.sara@gondolat.axelero.net

Információs Társadalom folyóirat

Társadalomtudományi folyóiratunk 2001 óta jelenik meg, az INFONIA Alapítvány gondozásában, a Neumann János Számítógép-tudományi Társaság támogatásával, a Gondolat Kiadó és a Nemzeti Hírközlési és Informatikai Tanács együttműködésével, évente négy alkalommal.

Szerkeszti: Pintér Róbert (főszerkesztő), Borovitz Tamás (INFINIT Hírlevél rovat), Székely Levente (Konferencia beszámoló rovat), Molnár Szilárd (Kutatási jelentés című rovat), Kollányi Bence és Rab Árpád (Szemle), Gyenes Fruzsina (szerkesztőségvezető, Szakmai Klub rovat), Rohonyi András (lektor). Szerkesztőbizottság:

Nyíri Kristóf – elnök, Adam Tolnay, Alföldi István, Berényi Gábor, Demeter Tamás, Kolin Péter, Lajtha György, Mimi Larsson, Molnár Szilárd, Patrizia Bertini, Pintér Róbert, Prazsák Gergő, Székely Iván

A folyóirat 2007-ben

2007-ben több fontos változás is történt a lap életében. Horváth Andrea, akinek az utóbbi években a lap a pontos megjelenést és a flott menedzselést köszönhette, elhagyta a lapot, helyét Gyenes Fruzsina vette át, aki Andrea méltó örökösének bizonyult. Legalább ekkora horderejű esemény, hogy a terjesztéssel megbízott Gondolat Kiadó megállapodott a Lapker Zrt-vel, így a lapot a 2007/3-as számtól Budapesten és vidéken egyaránt meg lehet vásárolni a nagyobb újságárusoknál.

2007-ben három tematikus és egy nem tematikus számmal jelentkeztünk. A 2007-es év első száma az elektronikus közigazgatás témáját helyezte a középpontba, és Molnár Szilárd, az ITTK e-kormányzat kutatócsoportja vezetőjének vendégszerkesztésében látott napvilágot. Cikkei foglalkoztak az államigazgatási reformmal, az Európai Unió direktíváival, az Egyesült Államok horizontális gyakorlatával, az OECD vonatkozó kutatásának ismertetésével, a Nemzeti Fejlesztési Tervvel. Ez a szám adta közre az ITTK 2006-ik évi e-kormányzat jelentését és tartalmazta a folyóirat megújulásával megjelent új rovatokat is, így a Kutatási jelentést, a Konferencia beszámolót.

Az év második számát az információs társadalommal foglalkozó doktori kutatásoknak szenteltük. Az első cikkben Juhász Lilla Marx és az informatika kapcsán gondolkodott el a társadalmi változásokról. Nagy Réka a digitális szakadékot vizsgálta korosztályos metszetben, Urbán Ágnes a média átalakulását vonta górcső alá. Dippold Péter a könyvtártudomány szempontjából vizsgálta azt a kihívást, amit az internet jelent a nemzeti bibliográfiák számára, Keszi Roland szervezetszociológiai értekezésében egy új, egyre inkább terjedő atipikus munkavégzési forma, a távmunka esélyeit elemezte. Végül László Gábor a közigazgatási szoftverek világába vezette be az olvasókat. Ezen kívül a megszokott állandó rovatok is jelentkeztek.

Harmadik számunk ebben az évben másfél év után először egyetlen témára sem koncentrált, mivel a megelőző időszakban felgyűlt tanulmányok és a korábbi évi publikációs pályázatunk nyertesének írását publikáltuk. A szám így Nico Stehr tanulmányát, valamint a téma elismert hazai kutatóinak (Székely Iván és Z. Karvalics László) írása mellett diákok cikkeit is bemutatta (Kiss Mónika, Mikecz Dániel és Ughy Márton).

Az év utolsó száma pedig Demeter Tamás vendégszerkesztésében az információs társadalom kritikájával, és annak kritikájával foglalkozott. Egyrészt pillanatképet kínált a gyorsan változó területről azzal, hogy felvillantotta a társadalomtudományi vizsgálódások egynémely aspektusát. Másrészt kiemelte azokat a pontokat, amelyeket illetően a jelenlegi elméletek sérülékenynek tűnnek. Ez a kritikai irányultság fogta össze a közölt tanulmányokat.

Ami a jövőt illeti, további nagyobb tartalmi, személyi vagy terjesztésbeli változtatásokat nem tervezünk 2008-ban. Tematikus számainkban ezentúl is a 2006-2007-ben bemutatkozott öt rovat (INFINIT Hírlevél, konferencia beszámoló, kutatási jelentés, szemle, szakmai klub) kap állandó szerepet. A jövő évi számok tervezett témái pedig: a jövő információs társadalma (2008/1 – Galántai Zoltán vendégszerkesztésében), digitális esélyegyenlőség (2008/2 – Molnár Szilárd vendégszerkesztésében), fenntartható információs társadalom (2008/3 – Csótó Mihály vendégszerkesztésében), évi utolsó számunk esetében a téma pontosítás alatt van (2008/4 – Demeter Tamás vendégszerkesztésében).

A folyóirat megrendelhető a Gondolat Kiadónál és kapható a Lapker fővárosi és vidéki árusítói helyein.

Tel: 06-1-486-15-27